

PARADÍS I PUIG

► **Galeria d'Art Lola Ventós, Figueres.** Calçada dels Monjos, 25. **Del 3 de novembre al 25 de desembre.** Dilluns i dimarts de 18 a 20 h. Dimecres d'11 a 13 h i de 18 a 20 h. Divendres i dissabtes d'11 a 13 h i de 18 a 20 h. Festius tancat.

■ Joan Paradís (Figueres, 1941) és un artista inexplicablement secret. Amb només 21 anys va exposar al Museu de l'Empordà on encara es conserva «La vetlla de la monja», una pintura fundacional que segueix reverberant amb força (es pot veure a la col·lecció permanent). Viu i treballa a la mateixa ciutat on va néixer. Segui com sigui, la manca de grans exposicions monogràfiques i la seva absència en els principals circuits galerístics ha convertit Paradís en una mena de mite vivent. Ha hagut d'esperar a l'arribada del nou mil·lenni per co-

mençar a «renéixer» en comptades exposicions col·lectives, com la que va protagonitzar el 2011 a l'Espai Cultural de la Ciutadella de Roses amb el seu amic Miquel Duran: la mostra era el resultat de set mesos de treball a quatre mans realitzat en un local habilitat com a estudi al desaparegut cafè Astoria de Figueres. Es tractava de 10 teles (195 x 136 cm.) que sorprenien pel seu inusual interès plàstic i per la coherència, malgrat la duplicitat d'intel·ligències implicades, que mostraven. L'exposició que es podrà veure a la galeria Lola Ventós de Figueres és, en paraules d'Alfons Romero, «una prova irrefutable que Joan Paradís no ha deixat mai l'art, que no ha declinat la producció apartat dels circuits de les galeries. Que no ha entès la pintura, estrictament com una mercaderia». Doncs això: una de les cites ineludibles amb l'art des d'ara i fins a finals d'any. **E. CAMPS**

ANZO & SOUCHAUD

► **Espai d'Art Àcentmètresdu-centredumonde, Perpinyà.** Avda. de la Grande Bretagne, 3. **Del 10 d'octubre al 20 de desembre.** Tots els dies de 14 a 18 h. Festius obert.

■ Doble exposició de signe ben divers al «centre del món». En primer lloc, tenim a qui ha estat considerat com un dels introductors del Pop Art a l'Estat Espanyol: José Iranzo, conegut artísticament com Anzo (1931-2006), participa a les noves tendències figuratives que s'inicien en la dècada dels seixanta amb accent crític i social, entre d'altres, el moviment Estampa Popular de València, per seguir més tard el seu propi camí artístic. En segon lloc, Pierre Souchaud: nascut el 1938, viu i treballa a Lió des de 1996. A banda de la seva activitat actual com a pintor, destaca la seva tasca com a crític i teòric de l'art. En qualsevol cas, la seva obra és epidermíca i marcadament formalista. **E. CAMPS**

JO MILNE

► **Centre Cultural la Mercè, Girona.** Pujada de la Mercè, 12. **Del 9 de novembre al 6 de desembre.** De dilluns a divendres de 9 a 14 h i de 16 a 21 h. Festius tancat.

■ La producció plàstica de l'artista Jo Milne (Edimburg, 1966) es concentra en la visualització de les propostes cosmològiques relacionades amb la teoria de les cordes i la consegüent possibilitat de visualitzar allò que no veiem. En aquest exercici especulatiu, Milne projecta tot un univers de cossos translúcids que leviten impulsats per la força centrífuga del cosmos i a través dels quals investiga amb les resonàncies, la música i les estructures de repetició; l'anàlisi dels fractals, de la teoria del caos i de la teoria de cordes (que ens parlen de la possibilitat d'un univers construït en 11, 16 o 26 dimensions), esdevenen la principal font d'inspiració de la seva obra. **E. CAMPS**

RAMON FORT

► **Amics del Museu d'Art de Girona.** Carrer Ciutadans, 18. **Del 9 de novembre al 6 de desembre.** De dilluns a divendres de 16.30 a 20 h. Caps de setmana i festius tancat.

■ Qualsevol de les persones que hagin passat algun moment per l'Escola de Ceràmica que Ramon Fort té a Llers des de fa gairebé tres dècades, ja fa temps que saben el què descobriran, amb major o menor mesura, els visitants de l'exposició que el de Montblanc presenta a la seu dels Amics del Museu d'Art de Girona, a saber, que es tracta d'un creador inquiet i metòdic que ha trobat en el torn i el Rakú les seves tècniques més emblemàtiques, però que també, i de forma periòdica, explora les possibilitats de les terres sigil·lades i, per descomptat, dels esmalts d'alta i baixa temperatura. **E. CAMPS**

JOAN PONÇ

► **Palau de l'Abadia de Sant Joan de les Abadesses.** **Del 3 de novembre al 9 de desembre.** Diari de 10 a 14 h i de 16 a 19 h. Festius de 10 a 14 h.

■ Ningú millor que ell mateix per introduir-nos a la singularíssima biografia d'un autor recordat, en especial, pel seu paper en la gènesi del Grup Dau al Set: «Caic en el parany de néixer el dia 28 de novembre de 1927, a les dues de la matinada, sota el signe de sagitari. Esparvera d'observar com coincideixen les característiques dels sagitaris amb les meves; la més curiosa es refereix a les cames: sembla que els sagitaris tenim sempre les cames ferides. Per cinquanta mil raons sempre les tinc danyades. Els cops que més sovintegen, els rebo dels bastidors dels quadres». Inclassificable i quixotes, retroba la llum en format gràfic a Sant Joan de les Abadesses. **E. CAMPS**

GIRONA ► **EL CLAUSTRE RENOVA LA SEVA OFERTA PICTÒRICA APOSTANT PER JOVES ARTISTES FIGURATIUS COM MARC FIGUERAS (BARCELONA, 1981)**

Un Claustre renovat

► Les exposicions de les seus de Figueres i Girona ofereixen una versió renovada d'una galeria poc amiga d'assumir riscos en la seva programació.

Figuració alternativa

MARC FIGUERAS

► **Galeria d'Art El Claustre, Girona.** Carrer Nou, 10. **Fins l'1 de desembre.** De dilluns a dissabte de 10 a 13.30 h i de 17 a 20.30 h.

EUDAID CAMPS

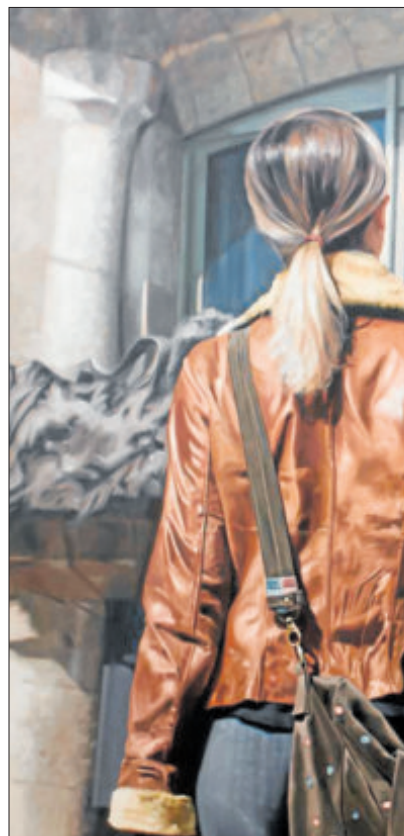
■ Mentre els Museus i els Centres d'Art Contemporani segueixen repensant-se obsessivament (és com si només trobessin sentit en interrogar-se sobre el seu sentit), la vida, a l'exterior de les caixes blanques, segueix el seu curs, un curs tan bigarrat i desigual com es vulgui però, al final, indefectiblement dinàmic. La gràcia de viure «a fora» de la institució, en qualsevol cas, és que s'evita la coneguda paradoxa que afecta a la majoria de pràctiques artístiques contemporànies, a saber, la de criticar un sistema que necessiten com a aparcador i altaveu. Ho explica a la perfecció Ivan de la Nuez a la seva *Teoria de la retaguardia* (un demolidor assaig crític que acaba de publicar): «La paradoxa d'un art que es ven com a rebel·lia mentre es nega a assumir que forma part dels mateixos mecanismes que

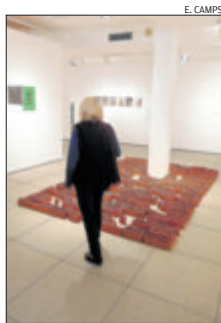
critica. Sempre disposat a parlar de tots els problemes del món, menys dels seus propis problemes. Col·locant, com Sartre, l'infern en els altres i esquivant l'infern propi. Un art que és capaç de protestar per les condicions dels treballadors als Emirats Àrabs al mateix temps que els envaeix amb un desplegament museístic sense precedents»; un art, en definitiva, que és esclau a la manera de Xahrazad, és a dir, que necessita perpetuar *sine die* el seu propi relat amb l'objectiu (encobert i prosaïc) de sobreviure.

Explicuem tot això perquè, des de la segona meitat del segle XX i encara que pugui estranyar a molts, bona part de l'alternativa a l'oficialitat artística ha estat assumida per una determinada figuració pictòrica que no tenia res (o gairebé res) de tradicional. Ens referim, per exemple, a aquella controvèrsia que va ocupar, durant la dècada dels seixanta, un grup d'artistes nord-americans preocupats per l'hegemonia de l'abstracció (expressionista, *hard edge*, *stained color-field*, o del tipus que fos) i per la manca d'al-

ternativa que, segons ells, significava l'eclosió definitiva del Pop art; eren pintors formats al segle XX que veien, com deiem, com la figuració tradicional no aconseguia regenerar aquell discurs plàstic centrat en la representació literal del món. Crítics d'aleshores com Sidney Tillin van ser dels primers en formular el que encara ara avui coneixem com a nou realisme (*New realism*): es tractava, a grans trets, de dirigir la mirada a l'exterior i no a l'interior subjectiu de l'artista, de depurar la pintura de connotacions per centrar-se en la pura denotació, en els significats fàctics, específics. Empresa gens fàcil que només podia ser realitzada des del formalisme més asèptic, és a dir, aquell que no volia per a la pintura cap rastre de gestualitat, aquell que inevitablement l'agermanava amb la fotografia.

Amb tot, el mercat de l'art (sovint més atent als moviments socials que la pròpia institució artística) sempre s'ha mantingut atent a aquest procés de renovació pictòrica que aniria, per entendre'ns, de l'historicisme ingenu

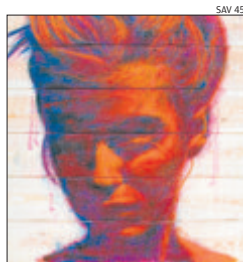

COL-LECTIVA

► **Bòlit, Centre d'Art Contemporani de Girona.** Rambla, Pou Rodó i Capella St Nicolau. **📅 Fins el 9 de desembre.** Horaris: www.bolit.cat

■ Hi ha una constant en l'art contemporani que es basa en una reducció de mitjans que, paradoxalment, redunda en la intensificació de valors estètics. Són artistes que practiquen, a la manera de Diògenes, una fragilitat que esdevé font de fortalesa i de significat. Una producció del Centre d'Art Tecla Sala que compta amb la participació de Ignasi Aballí, Mar Arza, Joan Bennassar, David Bestué, Alfons Borrell, Luz Broto, Patricia Dauber, Joan Furriols, Antoni Lleina, Jordi Mitjà, Jordi Morell, Marc Monzó, Jordi Pablo, Guillermo Pfaff, Lucía C. Pino, Jaume Pitarch, Ivo Sans, Daniel Steegmann, Víctor Sunyol, Rubèn Verdú i Oriol Vilapuig. **E. CAMPS**

SAV 45

► **Galeria d'Art l'Arcada, Blanes.** Passeig de Dintre, 11. **📅 Fins el 6 de desembre.** Diari de 17.30 a 20.30 h. Dissabtes d'11 a 13 h i de 17.30 a 20.30 h. Festius tancat.

■ Els rostres («faces») és el títol de l'exposició de Blanes de Sav 45 (nom artístic de Slava) deuen als murs de la ciutat i a les mides monumentals la seva principal singularitat. En aquest sentit, destaquen poderosament les intervencions realitzades per l'artista a diferents ciutats d'arreu del món i, de manera molt especial, al Poble Nou barceloní. Amb tot, la seva adaptació a formats domèstics (els que poden ser presentats en una galeria d'art convencional) impliquen un important preu que cal pagar en forma de pèrdua d'intensitat dramàtica i, en darrera instància, de sentit artístic. Per entendre'ns: quan l'art urbà entra a la galeria no només deixa de ser urbà... **E. CAMPS**

DAMIÀ ESCUDER

► **Museu d'Història, Girona.** Placeta de l'Institut Vell, 1. **📅 Fins el 10 de març.** De dimarts a divendres de 10.30 a 17.30 h. Festius de 10.30 a 13.30 h.

■ Damià Escuder (1934 - 2011) fou un home inquiet, creatiu i polifacètic que va actuar en àmbits i disciplines diversos però interconnectats com l'art, el pensament, l'activisme polític i social, l'ecologisme o la pràctica religiosa, tots els quals va viure amb gran intensitat. Aquesta exposició, comissariada amb extraordinària cura per Lluïsa Faixadas, fa un recorregut per la seva vida, la seva obra i les seves accions, amb la voluntat que el redescobriment de la seva trajectòria personal ens ajudi també a il·luminar aspectes de la nostra història cultural i política recents que, per la seva heterodòxia, han restat sovint al marge dels relats oficials. **E. CAMPS**

AZAHARA CEREZO

► **Cultural Rizoma, Celrà.** Plaça de l'Església, 8. **📅 Del 25 d'octubre al 4 de gener.** Dijous i divendres de 17 a 20 h. Dissabtes d'11 a 14 h de 17 a 20 h.

■ Azahara Cerezo (Celrà, 1988) aborda contradiccions en la singularitat del territori i relacions d'invivibilitat entre formes urbanes, processos globalitzadors i eines digitals. Mitjançant estratègies d'apropiació i desplaçament, dona forma a accions, vídeos experimentals i instal·lacions. Amb *Acte de presència* Cerezo inicia la programació expositiva de l'Espai Cultural Rizoma de Celrà, localitat on va residir fins que va iniciar la seva trajectòria en el món de les arts visuals. En els últims anys, l'artista ha fet un llarg recorregut que l'ha portat a residir, entre d'altres indrets, a la Casa de Velázquez de Madrid o a la Fondazzjoni Kreattività i Valletta'18 de Malta. **E. CAMPS**

MATÍAS KRAHN

► **Espai Tònic, Vulpellac (La Bisbal).** Carrer de ponent, 25. **📅 Fins el 22 de desembre.** De dilluns a divendres d'11 a 14 h i de 17.30 a 20.30 h. Dissabtes de 17.30 a 20.30 h.

■ Va ser el filòsof Averrois qui va situar per primera vegada —i per error— el lloc de les imatges al cor: «[si tenim en compte que] el lloc i l'arrel del sentit comú està en el cor, d'això es desprèn que el lloc de la virtut imaginativa està necessàriament en el cor»; el cordovès va llegir malament el *De Anima* d'Aristòtil i, potser també, el *Timeu* de Plató —per a qui el cor només era «nus de les venes i font de la sang»—, però del seu «error», convenientment fusionat amb una mirada poètica i protomèdica que sempre va situar en el múscul cardíac l'origen de les passions, en neix una riquíssima tradició que arriba fins als nostres dies (bruta i

estripada com qualsevol viatger que vingui de molt lluny). El cor, per a tots nosaltres —membres conscients o inconscients d'una tradició amb fonaments clàssics i ramificacions judeo-cristianes— és la seu de la sensibilitat i de la imaginació, espai de fissura i sutura o, si ho preferim, frontissa entre un univers d'emocions aèries i una corporalitat que romandria clavada —com diria el poeta leghuda Amikhai— «a la carn del món». En aquest sentit, «CUIDADO» és una exposició que reuneix una sèrie de quadres realitzats per Matías Krahn Uribe al llarg de la primera meitat de l'any 2018. Es tracta d'un grup de pintures que giren al voltant del símbol del cor, que ressalten per la seva maduresa, austeritat i elegància a causa, entre altres coses, al fet que no donen marge a la concessió. Són directes i van directes al cor. Assumeixen el risc que comporta rehabilitar un símbol. **E. CAMPS**

(pintar a la manera dels grans mestres en una època que no tolera, ni pot tolerar, els grans mestres) a l'execució impàvida i desafectada d'un món percebut amb estranyament. En aquest sentit, la Galeria d'Art El Claustre exemplificaria a la perfecció un procés que amb prou feines intentem esbossar: l'alternativa als Trelis, Bruggala, Malvehy i companyia passa per un nodrit grup d'autors que encapçalaria, simbòlicament, Diaz Alamà (flamant guanyador del Premi de Pintura de la Fundació Vila Casas 2016); el de Granollers (1986) desmitifica la mateixa pràctica artística servint-se d'un indissimulat virtuosisme que tan li permet ironitzar sobre el propi mitjà utilitzat com subministrar, amb precisió d'orfebre, productes perfectament adaptats a les necessitats expressives de cada moment.

El seguirien Marcos Cárdenas (Barcelona, 1973), un altre autor que utilitza la seva prodigiosa tècnica pictòrica per enregistrar una realitat que, de tan domèstica com és, acaba per semblar-nos sinistral; el saltenc Joan Mateu (1976); un grup més heterogeni integrat per figures com Alejandro Marco, Carles Morago, Albert Giménez, Alicia Grau i Ferrando; o el duet que actualment es troba en cartellera, és a dir, Joan Landa (exposa a Figueras fins demà) i Marc Figueras... Mentre que Landa (1969) s'apunta als punts de vista insòlits (destaquen els seus retrats d'animals a la manera dels Ydàñez o dels Macaya), Figueras porta fins al paro-

Un autor de casa

► Marc Figueras va estudiar pintura mural a l'Escola d'Arts Llotja de Barcelona, on es titula com a Tècnic Superior en la seva especialitat. És un autor, malgrat la seva joventut, amb projecció internacional.

xisme el què dèiem fa un moment a propòsit del nou realisme.

No es tracta de la perfecció formal (esdevinguda un pur tràmit per a la majoria dels autors ara esmentats) com del grau d'alienació que mostren els personatges *millennials* que poblen les seves obres: són turistes que, des de la distància insalvable que pro-

voca la utilització massiva d'interfícies tecnològiques, intenten desxifrar el sentit i el funcionament del seu propi món.

Doncs això: de mica en mica el Claustre de Girona atansa els seus plantejaments galerístics als d'espais com ara la Sala Parés de Barcelona, degana per mèrits propis.